

24ste zondag jaar C

Lc. 15, 1-32

Geduld, broeders en zusters in Christus, is een eigenschap die maar weinig mensen bezitten, zeker in onze snelle jachtige samenleving. En ik beken dat het ook mijn sterkste eigenschap niet is. Als ik vind dat er iets gedaan moet worden, moet dat wat mij betreft vandaag nog. Wanneer er problemen zijn, dan moeten die meteen worden opgelost: nu, vandaag! En zoals zoveel mensen heb ik wel eens de neiging de regering te verwijten dat ze niet snel en krachtig genoeg optreedt tegen allerlei misstanden in onze samenleving. Een samenleving die zich trouwens kenmerkt door het najagen van snelle successen en een snelle, liefst onmiddellijke bevrediging van onze behoeften.

Bij dit alles ervaren we God vaak als afwezig, zelfs als we gelovig zijn of denken te zijn. Waar blijft God? Waarom doet Hij niets? Waarom grijpt Hij niet in tegen het vele onrecht? Waarom laat Hij toe dat er kinderen sterven? Enzovoort. Vragen waar niet zo gauw een antwoord op is te geven, als er al een antwoord mogelijk is.

Laat er één troost zijn: we staan hierin niet alleen. Alle mensen worstelen geregeld met deze vragen. Mensen uit allerlei culturen en van alle tijden. Ook in het oude Israël. Ook het geduld van het oude volk Israël werd op de proef gesteld.

Volgens het Bijbelse verhaal moest het 40 jaar door de woestijn trekken alvorens het beloofde land binnen te mogen gaan: 40 jaar, een symbolisch getal voor een heel mensenleven. Een heel mensenleven dat de stammen van Israël nodig hadden om gevormd te worden tot een volk dat in staat was om het beloofde land niet alleen binnen te gaan, maar ook te bewerken en te beheren.

Maar zoveel geduld had het volk niet; het mopperde regelmatig dat het honger of dorst te lijden had en dat God hen in de steek liet. En steeds weer streek God met de hand over zijn hart en willigde de wensen van het volk in: het kreeg manna te eten en water te drinken. Maar dat was niet voldoende. Het volk verlangde meer: het wilde wel eens af van de ontberingen die een lange reis nu eenmaal met zich meebrengt en het zocht zijn toevlucht tot het beruchte gouden kalf. Dat stierenbeeld, een afgodsbeeld dat door veel volken in Israëls omgeving werd vereerd, werd tot God uitgeroepen: een God die Israël wel eens even gauw uit de problemen zou helpen.

Maar zo werkt het natuurlijk niet. Toen niet en nu niet.

Nog meer dan in Bijbelse tijden heerst het ongeduld in onze samenleving. Veel mensen ervaren God als totaal afwezig en zoeken voor hun geluk hun toevlucht tot moderne afgoden, moderne gouden kalveren die snel en onmiddellijk hun behoeften bevredigen. Geld, carrière, allerlei soorten vertier die de gedachten afleiden van de écht belangrijke dingen in het leven. Voor de goede orde: er is niets tegen geld verdienen en carrière maken. Er is niets tegen vertier en ontspanning.

Maar uit onze eigen ervaring zouden we toch kunnen leren dat al deze genoegens ons wel snel, maar ook erg kortstondig bevredigen. En daarom geen solide basis kunnen zijn van duurzaam geluk. Die basis ligt ergens anders. Die basis zullen we eerder vinden in een diepgaand gevoel van tevredenheid met wie we zijn en wat we hebben, ook als dat niet veel is. Die basis zullen we eerder vinden in vriendschap en liefde van mensen die duurzaam zijn. En die basis vinden we uiteindelijk in God.

Dat wij God toch vaak als afwezig ervaren, zou ook wel eens hieraan kunnen liggen, dat Hij zoveel geduld heeft met ons. In het evangelie hoorden we over de vreugde die het terugvinden van een verloren schaap en een verloren geldstuk teweegbrengt. Ik vermoed dat niemand van u, die een euro heeft verloren en weer terugvindt, daarvoor een groot feest gaat geven. Want dat kost wel wat meer dan een euro. In het verhaal over de verloren drachme, vergelijkbaar met een euro, moet dus wel sprake zijn van beeldspraak.

Dat muntstuk, dat is ieder van ons. Blijkbaar vindt de evangelist ons niet veel meer waard dan een euro. Maar tegelijk zijn we zoveel waard dat God, hier gesymboliseerd door een gewone huisvrouw, alles aan kant zet om die éne verloren euro, dat wil zeggen die éne verloren mens, weer terug te vinden. Daarin komt God in zijn/haar ware gedaante naar voren. Als iemand die begaan is met de mensen. Soms lijkt Hij te dreigen met straf, vaak lijkt Hij totaal afwezig, maar uiteindelijk is het Hem erom te doen om alle mensen in zijn armen te sluiten, eerst en vooral juist de mensen die verloren dreigen te gaan.

Uiteindelijk wil God niemand laten vallen: dus ook ons niet. Het enige dat Hij van ons vraagt, en dat vraagt Hij alleen omdat het niet anders kan, is geduld en het vertrouwen dat Hij, juist als we verloren dreigen te lopen, het meeste van ons houdt. Amen.

Jan van de Laar, pastor